

משנה • חמ"ד

מסכת מגילה

ומונגש

כיתה ז' • מבחנים • חינוך מותאם

שם התלמיד: _____ כיתה: _____

לְיִהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׁמְחָה וְשָׁשׁוֹן וִיקָר

(אסתר ח, טז)

מבחנים • מבחן פרק א - מותאם

מבחן – פרק ראשון: מגילה נקראת

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

קראו לאט. ענו על כל שאלה. אפשר להיעזר במחסן המילים. בהצלחה!

(20 נקודות)

1. השלימו את המשפטים. בחרו מילה ממחסן המילים.

מאגר מילים

ט"ו • י"ד • הכניסה • עשרה

כרכים המוקפים חומה קוראים את המגילה ב _____ באדר.

כפרים ועיירות גדולות קוראים ב _____ באדר.

הכפרים מקדימים ליום _____.

עיר גדולה – עיר שיש בה _____ בטלנים.

(20 נקודות)

2. הקיפו את התשובה הנכונה.

מה זה «יום הכניסה»?

- ☐ יום שאנשי הכפרים באים לעיר
- ☐ יום שנכנסים לבית הכנסת החדש
- ☐ יום ראשון בשבוע
- ☐ יום פורים

מה ההבדל בין יום טוב לשבת?

- ☐ ביום טוב מותר להדליק נרות חנוכה
- ☐ ביום טוב מותר לבשל אוכל (אוכל נפש)
- ☐ בשבת מותר לבשל
- ☐ אין שום הבדל

(15 נקודות)

3. «אין בין» – מתחו קו מהזוג אל ההבדל.

ההבדל

הזוג

● ספרים - בכל לשון; תפילין
● - רק אשורית

● קריאת המגילה ומתנות
● לאביונים

● אוכל נפש

● אדר ראשון ואדר שני

● יום טוב ושבת

● ספרים ותפילין

(15 נקודות)

4. אמת או טעות? כתבו «אמת» או «טעות».

משפט	אמת / טעות
קוראים את המגילה רק ב"ד באדר.	
בשנה מעוברת קוראים את המגילה באדר השני.	
תפילין ומזוזות כותבים רק בכתב אשורית.	

(15 נקודות)

5. הברטנורא מסביר מי הם «עשרה בטלנים»:

ברטנורא

עשרה בטלנים - של בית הכנסת, שבטלים ממלאכתן ונוזנים משל צבור כדי להיות מצויין תמיד בשעת התפילה בבהכ"נ:

מה מסביר הברטנורא?

○ בטלנים הם אנשים עצלנים

○ בטלנים הם אנשים שלא עובדים, כדי להיות תמיד בבית הכנסת בזמן התפילה

○ בטלנים הם ילדים קטנים

○ בטלנים הם אנשי הכפר

(15 נקודות)

6. המשנה אומרת שבשנה מעוברת נותנים «מתנות לאביונים» באדר השני. למה חשוב לתת מתנות לאביונים (לעניים) בפורים? כתבו משפט אחד או שניים.

מבחנים • מבחן פרק ב – מותאם

מבחן – פרק שני: הקורא למפרע

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

קראו לאט. ענו על כל שאלה. אפשר להיעזר במחסן המילים. בהצלחה!

(20 נקודות)

1. השלימו את המשפטים. בחרו מילה ממחסן המילים.

מאגר מילים

למפרע • על פה • קלף • דיו

מי שקרא את המגילה מהסוף להתחלה (שלא לפי הסדר), קרא _____
_____ – ולא יצא.

מי שקרא את המגילה מהזיכרון, קרא _____ – ולא יצא.
מגילה כשרה כתובה על _____ (ספר), ב _____

(20 נקודות)

2. הקיפו את התשובה הנכונה.

מי כשר לקרוא את המגילה, לפי המשנה?

חרש ☐

שוטה ☐

קטן ☐

אדם גדול ששומע ומבין ☐

ראובן קרא את המגילה, עצר לנוח, ואחר כך המשיך (סירוגין). מה הדין?

יצא ☐

לא יצא ☐

יתחיל מההתחלה ☐

יקרא שוב בלילה ☐

(15 נקודות)

3. מחלוקת: מאיפה קוראים את המגילה? מתחו קו מהתנא אל דעתו.

מאיפה קוראים?
● מאיש יהודי
● מאחר הדברים האלה
● כלה (את כל המגילה)

התנא
● רבי מאיר
● רבי יהודה
● רבי יוסי

(15 נקודות)

4. מיינו: כתבו כל מצווה בעמודה הנכונה.

מאגר מילים
קריאת המגילה • קצירת העומר • תקיעת שופר

כשר כל היום	כשר כל הלילה

(15 נקודות)

5. הברטנורא מסביר למה אסור לקרוא על פה:

ברטנורא
קראה על פה - לא יצא. כתיב הכא נזכרים, וכתיב התם (שמות יז) כתוב זאת זכרון בספר:

מה מסביר הברטנורא?

- צריך לקרוא מתוך ספר כתוב - «זכרון בספר»
- מותר לקרוא על פה אם יודעים טוב
- צריך לקרוא רק ביום
- צריך לקרוא בעמידה

(15 נקודות)

6. המשנה אומרת: מי שכתב את המגילה בזמן הקריאה - «אם כֵּן לְבוֹ, יִצָּא». מה זה «כֵּן לְבוֹ»? למה זה חשוב במצוות? כתבו משפט אחד או שניים.

מבחנים • מבחן פרק ג - מותאם

מבחן – פרק שלישי: בני העיר

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

קראו לאט. ענו על כל שאלה. אפשר להיעזר במחסן המילים. בהצלחה!

(20 נקודות)

1. סולם הקדושה: השלימו לפי הסדר – מהקדוש פחות אל הקדוש יותר.

מאגר מילים 					
בית הכנסת • תבה • ספרים • תורה					

6	5	4	3	2	1
		מטפחות			רחובה של עיר

(20 נקודות)

2. הקיפו את התשובה הנכונה.

בני העיר מכרו ספר תורה. מה מותר לקנות בכסף?

- ☐ רחוב
- ☐ בית כנסת
- ☐ רק דבר קדוש כמו תורה
- ☐ מטפחות

בית כנסת שחרב – מה אסור לעשות בו?

- ☐ להתפלל בו
- ☐ לעבור דרכו כדי לקצר את הדרך (קפנדריא)
- ☐ לבכות עליו
- ☐ לבנות אותו מחדש

(20 נקודות)

3. ארבע פרשיות: מתחו קו מהשבת אל הפרשה.

הפרשה	השבת
-------	------

● זכור
● החודש הזה לכם
● שקלים
● פרה אדומה

● שבת ראשונה
● שבת שנייה
● שבת שלישית
● שבת רביעית

(15 נקודות)

4. אמת או טעות? כתבו «אמת» או «טעות».

משפט	אמת / טעות
בפורים קוראים בתורה «ויבא עמלק».	
בחנוכה קוראים «בנשיאים».	
ביום הכיפורים קוראים «שבעה שבועות».	

(10 נקודות)

5. הברטנורא מסביר את הסיפא של משנה א:

ברטנורא

אבל אם מכרו תורה לא יקחו ספרים - דמעלין בקודש ואין מורידין:

מה מסביר הברטנורא?

- עולים בקדושה ולא יורדים
- מותר למכור הכול
- צריך לקנות רחוב
- אסור לקנות ספר תורה

(15 נקודות)

6. בית כנסת הוא מקום קדוש. כתבו שני דברים שאתם יכולים לעשות כדי לשמור על כבוד בית הכנסת.

מבחנים • מבחן פרק ד – מותאם

מבחן – פרק רביעי: הקורא עומד

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

קראו לאט. ענו על כל שאלה. אפשר להיעזר במחסן המילים. בהצלחה!

(20 נקודות)

1. כמה עולים לתורה? השלימו בעזרת מחסן המילים.

מאגר מילים
שלושה • ארבעה • חמישה • שבעה

היום	כמה עולים?
שני וחמישי	
ראש חודש	
יום טוב	
שבת	

(20 נקודות)

2. הקיפו את התשובה הנכונה.

הקורא את המגילה – איך הוא קורא?

☐ רק בעמידה

☐ רק בישיבה

☐ רצה עומד, רצה יושב

☐ רק בשכיבה

כמה אנשים צריך כדי לומר קדיש ולקרוא בתורה?

☐ שלושה

☐ שבעה

☐ עשרה

☐ שניים

(15 נקודות)

3. מתחו קו מהמושג אל ההסבר.

הסבר
● קורא את ההפטרה מהנביאים
● ברכת כהנים
● שליח הציבור

מושג
● נשיאת כפיים
● עובר לפני התבה
● מפטיר בנביא

(15 נקודות)

4. אמת או טעות? כתבו «אמת» או «טעות».

משפט	אמת / טעות
קטן (ילד) יכול לקרוא בתורה.	
הקורא בתורה קורא לפחות שלושה פסוקים.	
תפילין עגולות - כשרות.	

(15 נקודות)

5. הברטנורא מסביר למה קוראים למתורגמן רק פסוק אחד:

ברטנורא

ולא יקרא למתורגמן יותר מפסוק אחד - שלא יטעה המתורגמן שמתרגם על פה:

מה מסביר הברטנורא?

- כדי שהמתורגמן לא יטעה
- כדי לסיים מהר
- כי אין זמן
- כי המתורגמן קטן

(15 נקודות)

6. קדיש וקריאת התורה אומרים רק כשיש מניין (עשרה). למה חשוב לבוא לבית הכנסת ולעזור להשלים מניין? כתבו משפט אחד או שניים.

מבחנים • מבחן מסכם - מותאם

מבחן מסכם – מסכת מגילה

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

קראו לאט. ענו על כל שאלה. אפשר להיעזר במחסן המילים. בהצלחה!

(20 נקודות)

1. מתחו קו משם הפרק אל הנושא שלו.

הנושא	הפרק
● בית הכנסת וארבע פרשיות	● פרק א - מגילה נקראת
● כמה עולים לתורה ודברים שבקדושה	● פרק ב - הקורא למפרע
● מתי קוראים את המגילה	● פרק ג - בני העיר
● איך קוראים את המגילה	● פרק ד - הקורא עומד

(20 נקודות)

2. השלימו את המשפטים. בחרו מילה ממחסן המילים.

מאגר מילים

ט"ו • למפרע • עשרה • זכור

בירושלים (עיר מוקפת חומה) קוראים את המגילה ב _____ באדר.

מי שקרא את המגילה _____ (שלא לפי הסדר) - לא יצא.

לפני פורים קוראים בתורה פרשת _____.

קדיש וקריאת התורה - רק כשיש _____.

(20 נקודות)

3. הקיפו את התשובה הנכונה.

מה ההבדל בין יום טוב לשבת?

- ☐ ביום טוב מותר לבשל אוכל
- ☐ בשבת מותר לבשל אוכל
- ☐ ביום טוב אין תפילה
- ☐ אין הבדל

על מה כותבים מגילה כשרה?

- ☐ על נייר
- ☐ על קלף, בדיו
- ☐ על לוח
- ☐ על בד

(15 נקודות)

4. אמת או טעות? כתבו «אמת» או «טעות».

משפט	אמת / טעות
בשבת קוראים בתורה שבעה עולים.	
מותר למכור ספר תורה ולקנות בכסף רחוב.	
קטן (ילד) כשר לקרוא את המגילה לכולם, לפי חכמים.	

(10 נקודות)

5. הברטנורא מסביר למה הכפרים מקדימים ליום הכניסה:

ברטנורא

אלא שהכפרים מקדימין - והכפרים אינם בקיאים כל כך לקרות וצריכים שיקראנה להם אחד מבני העיר

מה מסביר הברטנורא?

- ☐ אנשי הכפר לא יודעים לקרוא טוב, ולכן מישהו מהעיר קורא להם
- ☐ אנשי הכפר לא אוהבים את פורים
- ☐ בכפר אין מגילה
- ☐ בכפר קוראים בלילה

(15 נקודות)

6. מה למדתם במסכת מגילה שתרצו לזכור בפורים הבא? כתבו דבר אחד והסבירו במשפט.

מסכת מגילה

כיתה ז' • מבחנים – חינוך מותאם

בחוברת:

המשנה בחיינו

עיון בברטנורא

תרשים כאמד"ט

מילון המשנה

לשון המשנה

הַדָּרוֹן עַלֶּךָ מִסֵּכַת מִגִּלָּה

וְהַדָּרוֹן עֲלוֹ, דַּעְתּוֹ עֲלֶה וְדַעְתּוֹ עָלוּ